

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 55.14 มีอาชีพเดิม คือ เกษตรกร จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 70.78 สถานภาพยังอยู่ด้วยกันกับคู่ชีวิต จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 73.66 และมีขนาดครอบครัวขนาดกลาง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 67.08
2. ความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ สวัสดิการสังคมจากชุมชน ($\bar{X} = 4.47$) อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ สวัสดิการสังคมจากภาครัฐ ($\bar{X} = 4.14$) อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ สวัสดิการสังคมจากครอบครัว ($\bar{X} = 2.50$)
3. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม สถานภาพ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ อาชีพเดิม และขนาดครอบครัว พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น มีดังนี้ ที่คาดหวังมากที่สุด ได้แก่ ด้านสวัสดิการสังคมจากภาครัฐ พบว่า จัดให้มีบัตรประกันสุขภาพ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุ (ความถี่ = 12) รองลงมาคือ ท่านต้องการให้มีการลดหย่อนค่าเข้าชมสถานที่สำคัญแก่ผู้สูงอายุ เช่น โบราณสถานพิพิธภัณฑ์ อุทยานแห่งชาติ (ความถี่ = 7) จัดบริการ

หน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินกรณีเจ็บป่วย หรือภัยพิบัติ (ความถี่ = 4) ท่านต้องการให้มีการลดราคาค่าโดยสารยานพาหนะแก่ผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวและพักผ่อน (ความถี่ = 4) จัดให้มีคลินิกผู้สูงอายุบริการในสถานเอนามัยและโรงพยาบาลใกล้บ้าน (ความถี่ = 2) ท่านต้องการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ถนน ทางเดิน อาคาร ห้องสุขา (ความถี่ = 2) ท่านต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์คนชรา (ความถี่ = 1) ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชรากระจายอย่างทั่วถึงในระดับอำเภอ (ความถี่ = 1) ด้านสวัสดิการสังคมจากชุมชน ที่คาดหวังมากที่สุด พบว่า ท่านต้องการให้มีการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (ความถี่ = 11) รองลงมาคือ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการออกกำลังกายแก่ผู้สูงอายุ (ความถี่ = 5) ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย (ความถี่ = 2) ท่านต้องการให้มีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ (ความถี่ = 2) ท่านต้องการให้มีการจัดสถานที่สวนสาธารณะสนามกีฬาสำหรับออกกำลังกาย และพักผ่อนที่เหมาะสมปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ (ความถี่ = 1) ท่านต้องการให้มีหน่วยงานติดต่อประสานให้แก่ผู้สูงอายุที่ต้องการทำงาน (ความถี่ = 1) ด้านสวัสดิการสังคมจากครอบครัว ด้านนี้มีค่าคาดหวังใกล้เคียงกัน พบว่า ท่านต้องการให้มีการจัดการสงเคราะห์ในการจัดงานศพตามประเพณี (ความถี่ = 2) รองลงมาคือ ท่านต้องการการสนับสนุนจากครอบครัว (ความถี่ = 2) ท่านต้องการเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์คนชรา (ความถี่ = 1) จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในครอบครัว เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว (ความถี่ = 1)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุมีความต้องการให้มีการจัดตั้งหน่วยบริการช่วยเหลือฉุกเฉินที่เกิดภาวะเจ็บไข้ได้ป่วย หรือประสบภัยพิบัติ รวมทั้งความคาดหวังในด้านสวัสดิการรักษาพยาบาล อาทิ การจัดทำบัตรประกันสุขภาพ การยกเว้นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และความคาดหวังอยากให้มีองค์กรจากภาคเอกชนเข้ามาให้ความช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ ให้การดูแลจากการถูกทอดทิ้ง

ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ถูกทารุณกรรม เหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความคาดหวังในระดับมากในการได้รับสวัสดิการสังคม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อูซุกร เหมือนเดช (2552 : 74) ได้ศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ศิมล มงคลสินธุ์ (2553 : 83-85) ได้ศึกษาความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลศรีวิไล อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุในเขตศรีวิไล โดยรวมและจำแนกตามเพศ สถานภาพ อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม โดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน คือด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและด้านการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน และค้อยโอกาส อยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ จิตติมา วุฒิอิน (2548 : 92-93) ได้ทำการศึกษาการประเมินความต้องการของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้สูงอายุตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการที่เป็นจริงในปัจจุบันของผู้สูงอายุโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการที่คาดหวังโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการที่คาดหวังโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้สูงอายุที่เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ความสามารถในการอ่านและเขียนหนังสือ ระดับการศึกษาและลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความต้องการโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐานข้อที่ 2 ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ อาชีพเดิม สถานภาพ และขนาดครอบครัว ที่ต่างกัน มีความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคม แตกต่างกัน

1. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุมีความคาดหวังต่อการได้รับสวัสดิการสังคมจากภาครัฐที่ต่างกัน โดยประเด็นผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่ร่วมกับคู่ชีวิต มีความคาดหวังว่าการจัดบริการหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินกรณีเจ็บป่วยหรือภัยพิบัติ ในสถานการณ์ที่อยู่เพียงลำพัง รวมทั้งความต้องการความปลอดภัยต่อการได้รับอันตราย ต่อการถูกทอดทิ้ง รวมถึงถูกรังแกแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายและการถูกทารุณกรรม

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ สุภาวดี สีนสายอ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นในการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้าง พบว่าปัจจัยที่ทำการศึกษา 7 ปัจจัยประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง มีเพียง 6 ปัจจัยที่มีระดับการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง

2. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น เมื่อจำแนกตามเพศ อาชีพเดิม และขนาดครอบครัวของผู้สูงอายุ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1 ผู้สูงอายุทั้งเพศชายกับเพศหญิง ต่างต้องการให้มีองค์กรภาคเอกชนเข้ามาบริการดูแลผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง คาดหวังที่จะได้รับเงินสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ขาดการดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ รวมทั้งเห็นว่าภาครัฐและชุมชนควรจัดสรรงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพตามประเพณี และกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมนันทนาการผู้สูงอายุ จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังดังกล่าวของเพศชายและหญิง ไม่ได้มีความแตกต่างกัน

2.2 ผู้สูงอายุมีความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการจากครอบครัว เช่น การทำกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ได้รับกำลังใจที่ดีจากครอบครัว มีกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ทำร่วมกัน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าความรักความอบอุ่น เป็นส่วนสำคัญต่อสภาพการดำรงชีวิต จึงทำให้ความคาดหวังไม่ต่างกัน

2.3 ผู้สูงอายุมีความต้องการและคาดหวังว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถดูแลผู้สูงอายุ และจัดตั้งกองทุนในชุมชนและดำเนินงานของชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย เพื่อให้ได้รับสวัสดิการ และสามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้

2.4 ผู้สูงอายุต้องการให้มีองค์กรภาคเอกชนเข้ามาบริการดูแลผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกทอดทิ้ง มีการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และควรมีการจัดสรรงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพตามประเพณีด้วย

ความคาดหวังดังกล่าวทั้งหมด มีผลการวิจัยสอดคล้องกับ อูซุกร เหมือนเดช (2552 : 74) ได้ศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนบุตร โรคประจำตัว มีปริมาณความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัย สอดคล้องกับ ศศิวิมล มงคลสินธุ์ (2553 : 83-85) ได้ศึกษาความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลศรีวิไล อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลศรีวิไลที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการในการจัดสวัสดิการ สังคมโดยภาพรวมและด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ประรารณา มะลิไทย (2553 : 106-108) ได้ศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อความต้องการสวัสดิการของสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุที่มีขนาดครอบครัวแตกต่างกันมีความต้องการบริการสวัสดิการสังคม ในระดับมาก และผู้สูงอายุที่มีขนาดครอบครัวแตกต่างกันมีความต้องการบริการสวัสดิการสังคม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สุรางรัตน์ เนื่องไชยยศ (2549: 39-40) ได้ทำการศึกษาระดับความคาดหวังของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2549 ผลการศึกษาพบว่า นิสิตเพศ ชายและเพศหญิงมีความคาดหวังต่อการให้บริการของมหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาระดับความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคม ของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น

พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 4 ลำดับ ดังนี้

1.1.1 การให้บริการของภาคเอกชนในการดูแลผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ($\bar{X} = 4.65$) และถูกทารุณกรรม ($\bar{X} = 4.58$)

1.1.2 จัดบริการหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินกรณีเจ็บป่วย หรือภัยพิบัติ ($\bar{X} = 4.58$)

1.1.3 จัดให้มีบัตรประกันสุขภาพ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแก่ ผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 4.52$)

1.1.4 จัดให้มีคลินิกผู้สูงอายุบริการในสถานเอนามัยและโรงพยาบาลใกล้บ้าน ($\bar{X} = 4.51$)

ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรสนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนได้มีส่วนเข้ามาให้ความช่วยเหลือในด้านการบริการ ดูแล และสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุที่ได้รับอันตรายจากการถูกทอดทิ้ง และถูกทารุณกรรม
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรจัดบริการหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินกรณีเจ็บป่วย หรือภัยพิบัติแก่ผู้สูงอายุ
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรจัดให้มีบัตรประกันสุขภาพ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุ
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรจัดให้มีคลินิกผู้สูงอายุบริการในสถานเอนามัยและ โรงพยาบาลใกล้บ้าน เพื่อความสะดวกในการเดินทางของผู้สูงอายุ

1.2 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตาม เพศ อาชีพ สถานภาพ และขนาดครอบครัว ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ อาชีพเดิม และขนาดครอบครัว พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ

- 1.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรมีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ
- 1.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรมีการจัดการสงเคราะห์ในการจัดงานศพตามประเพณี
- 1.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและสมาชิกในครอบครัวทุกคนทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ลดปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว และต้องการการสนับสนุนจากสมาชิกในครอบครัว

1.3 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้พิจารณาจากข้อที่มีความถี่มากที่สุด 5 ข้อ นำมาเสนอ ดังนี้

1.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรจัดให้มีบัตรประกันสุขภาพ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุ

1.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรสงเคราะห์เบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้

1.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรจัดตั้งอำนวยการความสะดวกในการออกกำลังกายแก่ผู้สูงอายุ

1.3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรมีการลดหย่อนค่าเข้าชมสถานที่สำคัญแก่ผู้สูงอายุ เช่น โบราณสถานพิพิธภัณฑน์ อุทยานแห่งชาติ

1.3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ควรมีการลดราคาค่าโดยสารยานพาหนะแก่ผู้สูงอายุในช่วง เทศกาลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวและพักผ่อน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มหรือการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายคือบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อาทิ เจ้าหน้าที่ ผู้นำ กรรมการหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และตัวแทนประชาชน เพื่อนำมาซึ่งการได้ปัญหาและแนวเรื่องในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขามป้อม และในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในอำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น